

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 051 «Економіка»

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітні програми: «Корпоративні фінанси», «Фінанси і кредит», «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка» «Підприємство та торгівля»

Рік навчання: 1, семестр 2

Форма навчання: денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Культенко Валентина Павлівна, канд. філос. наук, доцент

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Завідувачка кафедри філософії та міжнародної комунікації

kultenko@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Її вивчення дозволяє сформуванню переліку загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетської підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення та відповідальну поведінку. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного та професійного життя, уміння

пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих, наукових та фахових завдань.

Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів: «Філософська пропедевтика», «Історичні типи філософії», «Онтологія», «Гносеологія», «Соціальна філософія та філософська антропологія». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як історичний аналіз специфіки самоздійснення філософії в різних культурах, в тому числі української філософії, проблеми буття та пізнання світу, дослідження проблем суспільного буття, морально-етичної, правової, релігійної, естетичної, екологічної, економічної свідомості.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування наукової методології.

Основні завдання вивчення курсу «Філософія»:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського-теоретичного мислення;
- сформуванню здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням специфічно наукових та професійних завдань.
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Відповідно до ОП «Корпоративні фінанси», «Фінанси і кредит» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду загальних та фахових компетентностей:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

програмні результати навчання (ПРН):

- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Відповідно до ОП «Економіка підприємства» навчальна дисципліна забезпечує формування компетентностей

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

спеціальні компетентності (СК):

- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
- СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Відповідно до ОП «Міжнародна економіка» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні компетентності (СК):

- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
- СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
- СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів і колективу.
- ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
- ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
- ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
- ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
- ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
- ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
- ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

Відповідно до ОП «Підприємництво та торгівля» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.
- ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

- ПРН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
- ПРН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАНЬ				
Тема1 Філософська пропедевтика. Сучасне філософське світобачення	2/2	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізняти індивідуальний та колективний, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного суспільства	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Філософія Давнього світу	2/2	Знати світові історико-філософські традиції Аналізувати та розрізняти особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Усне опитування. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Філософія Середньовіччя та Відродження	2/2	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		<p>на особливості формування певного типу філософування</p> <p>Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування</p> <p>Розрізняти християнську та світську філософію</p> <p>Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів</p>		
<p>Філософія Нового часу та Просвітництва</p>	2/2	<p>Знати особливості філософії Нового часу</p> <p>Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.</p> <p>Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання</p> <p>Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду</p> <p>Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Написання тестів, есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Німецька класична філософія</p>	2/2	<p>Знати особливості німецької класичної філософії</p> <p>Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії</p> <p>Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання</p> <p>Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Написання тестів, есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

Некласична філософія XIX-XX ст.	2/2	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сцієнтизму та антисцієнтизму	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Українська філософія	2/2	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості української філософії Розрізняти ідеї видатних українських філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр.філософії у світовій	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Змістовий модуль 2. ОНТОЛОГІЯ				
Онтологія. Вчення про буття	2/2	Знати основні поняття філософії вчення про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем Розрізняти проблеми буття світу та людини	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

<p>Філософська антропологія. Природне та духовне в людині</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми людського існування Аналізувати взаємозв'язок духовного та природного в людині Розуміти значення т.зв. «вічних» філософських проблем Розрізняти гуманістичні цінності Застосовувати набуті знання в особистому житті</p>	<p>Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Свідомість. Економічна свідомість. Філософія грошей</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру психіки та свідомості людини Розуміти логіку процесу формування людської свідомості Розрізняти типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті Використовувати філософський досвід для відповідальної професійної діяльності</p>	<p>Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Змістовий модуль 3. ГНОСЕОЛОГІЯ</p>				
<p>Гносеологія. Особливості методології пізнання в біологічних</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати основні поняття з теми Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання</p>	<p>Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної</p>	

<p>науках</p>		<p>Аналізувати значення застосування методології для розвитку науки Розуміти особливості сучасної наукової методології Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності</p>	<p>роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Діалектика – всезагальна теорія розвитку</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати історію та зміст діалектичного вчення Аналізувати значимість діалектики для розвитку соціогуманітарних наук Розуміти принципи та закони діалектики Критично застосовувати діалектику в майбутній професійній діяльності</p>	<p>Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p align="center">Змістовий модуль 4. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ</p>				
<p>Філософія суспільства</p>	<p>2/2</p>	<p>Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних</p>	<p>Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

		<p>процесів</p> <p>Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою</p> <p>Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності</p>		
Філософія культури	2/2	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти описати основні філос.концепції культури</p> <p>Аналізувати явища культурного життя, їхній сенс та історичне значення</p> <p>Розуміти логіку культурного розвитку людства</p> <p>Розрізняти типи культур у світі</p> <p>Застосовувати набуті знання для власного культурного розвитку</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
Філософія цивілізації	2/2	<p>Знати основні поняття з теми</p> <p>Вміти формулювати базові цивілізаційні цінності</p> <p>Аналізувати сучасні цивілізаційні проблеми</p> <p>Розуміти логіку становлення сучасної цивілізації</p> <p>Розрізняти сучасні цивілізаційні принципи</p> <p>Застосовувати знання сучасних цивілізаційних цінностей у власному житті</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано